

UDK: 528.065: 303.443: 65.012.21: 368.01(497.11)

Ljiljana J. Lazarević Davidović,
Šef Odeljenja za informisanje i izdavačku delatnost,
Kompanija „Dunav osiguranje“

PRIKAZ SAVETOVANJA

23. KOPAONIK BIZNIS FORUM – PANEL „DEFINISANJE GLAVNIH PROBLEMA U INDUSTRIJI OSIGURANJA“

U Kongresnom centru hotela „Grand“ na Kopaoniku, od 8. do 10. marta održan je 23. Kopaonik biznis forum, koji je ove godine okupio više od 980 učesnika – predstavnika Vlade, domaćih i stranih privrednika, diplomata, ekonomskih analitičara, teoretičara, međunarodnih eksperata i novinara. Tema ovogodišnjeg foruma bila je „Dostizanje i konvergencija sa vodećim trendovima: kako sanirati glavne pukotine u sistemu“, a tokom tri dana organizovano je 20 panela, tri plenarne sesije i pet specijalnih prezentacija.

Obavezno osiguranje od poplava

Poplave su bile jedna od važnih tema panela pod nazivom „Definisanje glavnih problema u industriji osiguranja“, koji je okupio predstavnike osiguravajućih društava i na kome je učesće uzeo i generalni direktor Kompanije „Dunav osiguranje“ mr Mirko Petrović.

Broj katastrofa na svetskom nivou porastao je sa stotinak, koliko ih je bilo 1975, na oko 400 u 2006. godini, dok su troškovi katastrofa devedesetih godina prošlog veka bili 15 puta veći nego pedesetih. Za saniranje posledica od prirodnih katastrofa u svetu 2015. potrošeno je devedeset milijardi dolara, što je najniža suma od 2009. godine. Ali u zapadnoevropskim zemljama polisom osiguranja od oluje, grada, poplava obezbeđeno je čak 75 odsto stanovništva, dok su u našoj zemlji, pa i u regionu, takve polise prava retkost. Rečit primer su štete u majskim poplavama 2014. godine, koje su iznosile milijardu i po evra, a svega dva odsto te sume isplatili su osiguravači, čulo se na panelu o osiguranju.

Mr Mirko Petrović rešenje vidi u uvođenju obaveznog osiguranja od poplava, što je obrazložio na sledeći način:

– Uz princip solidarnosti i uvođenjem obaveznog osiguranja omogućilo bi se da građani s malom premijom obezbeđuju pristojno pokriće, a deo tog novca može se upotrebiti i za sprovođenje preventivnih mera – rekao je Petrović. – Tome su pribegle Rumunija i Turska, koje su uz obaveznost osiguranja, edukaciju stanovništva i blagu kaznenu politiku došle do toga da je pokrivenost tržišta nakon četiri-pet godina bila veća od 25 odsto. Turska danas ima pokrivenost od 45 odsto tržišta.

Dobar regulatorni okvir za delatnost osiguranja

Protekla godina prošla je u znaku usklađivanja s novim zakonom o osiguranju i podzakonskim aktima.

– U Srbiji je stvoren pravni okvir za modernije i sigurnije tržište, naša regulativa usklađena je s direktivama Evropske unije – rekao je Srđan Milovanović, zamenik generalnog direktora Nadzor osiguranja Narodne banke Srbije. – Novine se odnose na kvalitetniju zaštitu klijenata kako pre zaključenja ugovora o osiguranju tako i prilikom isplate odšteta, što je osnovni motiv i cilj supervizije. Regulativa je omogućila i da se investicioni potencijal osiguravača usmeri u državne projekte i privredu – istakao je Milovanović.

O pozitivnim stranama nove regulative govorila je i Gordana Bukumirović, predsednica Izvršnog komiteta „Unika neživotnog osiguranja“.

– Obaveza predugovornog informisanja klijenata propisana novim zakonom o osiguranju, koja podrazumeva upoznavanje potencijalnih osiguranika sa svim relevantnim činjenicama koje mogu da utiču na donošenje odluke o zaključenju ugovora sa osiguravajućom kućom, značajna je i zbog toga što se povećava transparentnost osiguravajućih kuća, smanjuje broj prigovora na rad osiguravača i reputacioni rizik – rekla je Gordana Bukumirović.

Novi zakon o osiguranju donosi i drugačiji pristup upravljanju rizicima i predstavlja prvi i najznačajniji korak ka potpunom usklađivanju sa zahtevima Solventnosti II, istakla je Gordana Bukumirović, ukazujući na pozitivne, ali i negativne strane primene te direktive na našem, nerazvijenom tržištu osiguranja. Prema njenim rečima, Solventnost II može da dovede do ukрупnjavanja tržišta, ali i do ulaska novih kompanija koje bi se bavile specifičnim vrstama osiguranja. Ipak, trebalo bi da prođe bar pet godina u usklađivanju s tom regulativom, jer ako bi se u ovom trenutku pred osiguravače postavili tako visoki kapitalni zahtevi, moglo bi da dođe do preispitivanja isplativosti poslovanja na našem tržištu.

Da je Narodna banka Srbije napravila dobar regulatorni okvir, mišljenja je i mr Mirko Petrović. Međutim, i on smatra da su neophodne promene i u drugim oblastima, poput javnih nabavki i zaštiti konkurencije, kako bi se moglo govoriti o potpunoj zaštiti interesa osiguranika.

– Cena ne bi smela da bude ključni kriterijum pri izboru osiguravača prilikom javnih nabavki, a da se pritom zanemaruje kvalitet usluge i finansijski kapacitet osiguravača – rekao je mr Petrović i dodao da to, kao i mnogi drugi apsurdni u procesu javnih nabavki govori da institucije koje ih sprovode ne poznaju materiju osiguranja. Za velike rizike od značaja je saosiguranje, koje je uvedeno kako bi osiguravači mogli da se udružuju i podele takve rizike. Ilustrujući o kakvim je rizicima reč, generalni direktor „Dunava“ naveo je primere TENT-a, gde je osigurana suma za lom mašina i požar 2,7 milijardi evra, u Kostolcu za iste rizike ona iznosi 1,4 milijardi evra, a u Železari „Smederevo“ 879 miliona evra. Za takve rizike kod nas se ne sprovodi prava politika saosiguranja, već iskustva Evropske unije, koja se primenjuju na apsurdan način i po pravilima koja nisu prepoznata u EU. U Srbiji je zabranjeno da se udružuju osiguravači koji imaju više od 20 odsto tržišnog učešća, dok se u EU to odnosi na učešće u ukupnoj premiji Unije – na njenoj celokupnoj teritoriji, a ne u okviru nacionalnih ekonomija.

U prilog navedenim, ali i mnogim drugim apsurdima domaćeg tržišta osiguranja rečito govori podatak da se u našoj zemlji broji svega jedna i po polisa po glavi stanovnika, dok na zapadu ljudi poseduju po pet, šest polisa, kazao je Dragan Filipović, generalni direktor „Đenerali osiguranja“. Filipović je podvukao da osiguravači moraju da budu daleko aktivniji.

– Srbija nije bogata zemlja, nema velike prirodne resurse, nema naftu, ima agrar, ali je to nedovoljno. Postoje zemlje koje su ubrzano razvijale svest stanovništva o značaju i potrebi osiguranja, čak mnogo brže nego što se razvijala njihova ekonomija. Tome treba da teži i naša zemlja – rekao je Filipović.

Generalni sekretar Udruženja osiguravača Srbije Duško Jovanović naglasio je da se naše tržište osiguranja nikako ne može nazivati perspektivnim, jer u prilog tome ne idu ostvareni rezultati, najniži u regionu, te da osiguravači ne treba da čekaju da im perspektiva dođe sama, nego da bolji status moraju da obezbede sami.

Prestrojavanje u hodu

Poslednjeg dana Kopaonik biznis foruma, predsednik Saveza ekonomista Srbije Aleksandar Vlahović istakao je da su glavne poruke da bez strukturnih reformi ne može da se izgradi trajno održiv privredni rast, odnosno održiva privreda Srbije, a Dragan Đuričin, selektor Forumu konstatovao je da je

kriza u Srbiji strukturna, što znači da se ne može otkloniti ad hoc merama, već samo sistematičnim pristupom.

– Srbija nema vremena da kao druge zemlje prolazi kroz faze razvoja, već mora da se prestroji u hodu, da ostvari konvergenciju sa Evropom kojoj teži – rekao je Đuričin dodajući da je, kako bi se to ostvarilo, neophodno da dođu strani preduzetnici koji su se dokazali i koji su spremni da rizikuju.

Na ovogodišnjem Kopaonik biznis forumu, najvažnijem događaju te vrste u našoj zemlji, koji se često naziva i srpskim Davosom, pored predsednika Vlade Republike Srbije, koji je bio i pokrovitelj skupa, posebni gosti bili su i potpredsednica Vlade i ministarka građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Zorana Mihajlović, potpredsednica Vlade i ministarka državne uprave i lokalne samouprave Kori Udovički, ministar privrede Željko Sertić, ministar omladine i sporta Vanja Udovičić, ministar prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Srđan Verbić, te ministar energetike Aleksandar Antić. Učešće su uzeli i ambasadori SAD, Nemačke, Austrije, Italije, najznačajniji privrednici iz oblasti bankarstva, osiguravajućih kuća, informaciono-komunikacionih tehnologija, trgovine, turizma, energetike, poljoprivrede i farmacije, predstavnici javnih preduzeća, Nacionalne alijanse za lokalni ekonomski razvoj (NALED), lokalnih samouprava, kao i najznačajniji ekonomski teoretičari, predstavnici međunarodnih finansijskih organizacija – EBRD (The European Bank for Reconstruction and Development), EIB (The European Investment Bank), IFC (The International Finance Corporation), WB (The World bank), IMF (The International Monetary Fund), predsednik Fiskalnog saveta, gradonačelnici Beograda i Sremske Mitrovice. Gost i učesnik bio je i predsednik SANU Vladimir Kostić, a specijalni gost Džordž Sajmon, predsednik divizije za Centralnu i Istočnu Evropu u kompaniji „MasterCard“.

Zaključci sa Forumu koji tradicionalno organizuju Savez ekonomista Srbije i Udruženje korporativnih direktora Srbije, a pod pokroviteljstvom predsednika Vlade Republike Srbije, biće sumirani u dokumentu „Kopaonik konsenzus“.